BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 54-lea 12 Pagini EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei } 12 Pagini Nr. 215 Sâmbătă 7 August 1937
P IIII
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In strălnătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

O NOUĂ LOZINCĂ: LENEA

Nimic mai util și mai edificator n'ar fi pentru conștiința contimporană decât cunoașterea exactă, în cifre matematic stabilite, a cuantumului la care s'ar ridica pierderile materiale și morale căsunate omenirii de cele două flagele teribile, ce au dominat epoca noastră: **războiul mondial și criza economică.**

Și poate mai mult decât catagrafia pagubelor și răsturnărilor materiale, aceea a pagubelor și răsturnărilor morale ne va reține din primul moment atenția și îngrijorarea. Căci, în definitiv, experiența a dovedit că pierderile materiale se repară mai cu ușurință, atâta timp cât forțele morale ale popoarelor au rămas neatinse, atâta timp cât setea de restabilire a echilibrului distrus dăinuește în rândurile lor, iar voința revenirii la situațiile pierdute e în măsură să întrețină elanul constructiv și energia creiatoare a mulțimilor.

Restabilirea echilibrului în ordinea materială a lucrurilor este însă mult mai grea, dacă nu cu neputință, acolo unde dezechilibrul și dezordinea au pătruns adânc în spiritul oamenilor. Va fi nevoe atunci de o muncă înzecită și de un mai lung răgaz, până la reculegerea spiritului public din rătăcirile lui nesănătoase, ca să fie reîncadrat în matca-i normală.

Războiul și criza s'au dovedit factorii cei mai periculoși în propagarea sau agravarea curentelor și focarelor nesănătoase. Asemenea mediilor prielnice desvoltării bolilor microbiene, ele scot la suprafață și exacerbează toate punctele nevralgice ale unei națiuni, toate suferințele reale sau imaginare, grave sau incipiente, cu tot convoiul lor de svârcoliri și de acțiuni negative.

In această atmosferă haotică, simțul disciplinei pălește, autoritatea conducerii cedează, însuși simțul discernământului cade în eclipsă, ca toate ereziile și toate insanitățile să-și taie drum în rândurile mulțimilor dezorientate.

Și zăpăceala generalizându-se, vedem cum ea a cuprins, fatal, chiar și pe cei cu răspunderea conducerii, gata să primească toate sugestiile și toate nebuniile drept norme valabile pentru conducerea pe viitor a societăților.

Niciodată ca în epoca noastră, nu și-au făcut drum atâtea erezii sociale, economice și morale, date drept principii noui de guvernământ și de legiferare.

Niciodată n'am asistat la o răsturnare mai crâncenă de noțiuni și de principii, care până mai eri tronau cu titluri sacrosancte, la conducerea popoarelor. Omenirea, năucită și rebelă, a crezut că-și poate găsi mântuirea, sacrificându-și singură zeii la care atâtea secole s'a închinat.

Rând pe rând, idolii ei de până eri au fost răsturnați de pe piedestalurile lor: libertatea politică și libertatea economică, intangibilitatea proprietății, respectarea contractelor, stabilitatea monetară, domnia aurului, etc., etc.

Dar și mai grav e faptul, că nici principiul sfânt al muncii n'a scăpat de tăvălugul contestării și al amputării. Cuvântul evangheliei: „prin sudoarea frunții tale îți vei câștiga pâinea cea de toate zilele", principiul muncii pe care Carlyle îl prețuia ca legea și religia omenirii, este socotit de proaspeții reformatori din zilele noastre, drept lozincă de ingenunchiere a claselor proletare — „exploatate" — pentru îmbuibarea claselor posesoare — „exploatatoare".

Apelul la lene și la agitație pare să fie deviza noilor reformatori. Iar dela deviză s'a trecut la consacrarea legii.

Unde vom ajunge?

Aberația e prea deochiată, ca să poată merge mai departe. Suntem siguri de aceasta.

DOUĂ ZECI DE ANI DELA BĂTĂLIA DELA MĂRĂȘEȘTI

LUPTA DELA MĂRĂȘEȘTI
(MĂNĂSTIOARA)
Pictor G. BOBULEANU

(Vezi pagina III-a)

Vizita M. S. Regelui Carol II în Iugoslavia

Entuziasta primire făcută Suveranului la Split

Belgrad, 4 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României a sosit azi dimineață la Split, în drum spre castelul Milocer.

Gara era împodobită cu culorile naționale ale României și ale Iugoslaviei și o mulțime imensă se adunase să salute pe Suveranul țării aliate.

La coborîrea din tren, M. S. Regele Carol a fost întâmpinat de d-nii Iablanovici, banul Litoralului, care a pronunțat o cuvântare de bun venit, scoțând în evidență simțimintele neclintite de credință pe care poporul iugoslav le poartă amiciției cu poporul român, precum și adâncul respect al întregii națiuni iugoslave pentru M. S. Regele Carol II, care, vizitând astăzi banovina Litoralului, a făcut o cinste deosebită populației din această regiune.

Răspunzând, Suveranul României și-a exprimat bucuria Sa și mulțumirile Sale pentru primirea ce I s'a făcut.

Au mai ținut cuvântări și d-nii Ivanikevici, primarul Splitului, general Marinkovici, comandantul garnizoanei locale, și colonelul Preradovici, comandantul hidroaviației militare. Cei doi ofițeri au făcut în același timp raportul.

In piața gării, marea mulțime adunată a aclamat frenetic pe M. S. Regele Carol, strigând: Trăiască România! Trăiască Regele Carol!

Suveranul României a traversat încet piața până în port, unde toate vasele arboraseră drapelele român și iugoslav. In mijlocul radei se găsea distrugătorul „Dubrovnik", pe bordul căruia Suveranul român s'a urcat, în timp ce artileria de pe bord trăgea o salvă de onoare. Comandantul vasului a făcut raportul M. S. Regelui și a cerut permisiunea să ridice ancora. Suveranul României a dat această autorizație și crucișetorul „Dubrovnik", însoțit de mai multe unități ale marinei de război iugoslave și de escadrile de hidroavioane, s'a îndreptat spre insulele Hvar și Korciula, în direcția Milocer, unde a sosit în cursul după amiezii.

FILME

Masă camaraderească.

Toți funcționarii prezenți, de la vârful piramidei până la bază.

In asemenea împrejurări deosebirile de grad și de vârstă se subțiază. Limbile devin mai libere, glumele se perindă fără sfiala inferiorilor față de superiori. Alinierea însă nu poate merge fără urmări neplăcute până la perfecțiunea din cimitire, unde toată lumea e la fel într'un metru de pământ.

Subșeful de birou clasa II Icsulescu n'a meditat niciodată asupra unor asemenea precepte de filozofie practică.

De aceea, nu se reține de a întrerupe pe ceilalți, de a-i contrazice, de a le sabota dispoziția prin anecdote cu sare tot atât de umedă ca cea din solnițele de pe masa ce li se servește în grădină după ploae.

Șeful suprem cere un ceai și se justifică astfel:

— Nimic nu favorizează digestia ca această băutură minunată. Mama mea are optzeci de ani și este în idee că o datorește ceaiului pe care îl ia la o oră după orice masă, modestă sau copioasă.

— Cu rom? întreabă Icsulescu, care consumase și vinul vecinilor.

— Fără! i se răspunde cu un ton ce-l previne să nu recidiveze. Tocmai voiam să spun că pune multă lămâe. Stoarce una, stoarce două, până nu mai rămâne nimic din ele.

— De ce pierde vremea și nu toarnă oțet?! bolborosește Icsulescu.

— Oțetul și lămâia se potrivesc tot așa cum se potrivește spiritul d-tale cu ce spun eu!

Un sughiț, — și Icsulescu a încremenit.

Don José

Primejdia comunistă

XOX

Când arătam mereu necesitatea, impusă de instinctul de conservare al țării, de a lupta cu toată energia pentru stârpirea otrăvitoarei buruiene comuniste, ni se răspundea: „Dece vroiți să luptați cu morile de vânt? La noi în țară nu există comunism, adică nu există o mișcare comunistă, care să merite osteneala de a ne ocupa de ea".

Ba chiar, deseori, campania anticomunistă era interpretată ca un act de ipocrizie, ca o încercare de diversiune.

După descoperirea făcută de poliție în calea Văcărești din Capitală, se mai poate susține oare că la noi, comunismul este o gogoriță născocită pentru a distrage atențiunea opiniei publice dela chestiuni mai importante și care o privesc mai direct? Este comunismul la noi o născocire a naționalismului?

Ar fi interesant de știut răspunsul acelora cari, ori de câte ori se dedea alarma despre primejdia comunistă, căutau să tăgăduiască temeinicia acestei alarme și se străduiau a ne convinge că, despre partea aceasta, putem dormi perfect liniștiți.

Nu vom stărui docamdată asupra motivelor ce îndemnau pe domnii aceștia să ia asemenea atitudini. De altfel, cititorilor noștri motivele le sunt îndeajuns de cunoscute. Stăruim însă asupra faptului că n'are cum să fie tăgăduit ori înlăturat. Stăruim asupra faptului, căruia descoperirea din calea Văcărești îi dă o confirmare decizivă.

In adevăr, ce s'a descoperit la comunistul Horvath din calea Văcărești? Intrebării nu i se poate da încă un răspuns complect. Intâiu, pentrucă sunt acte, asupra cărora autoritățile, în interesul cercetărilor ce fac, păstrează încă secretul. Al doilea, pentrucă descoperirea făcută este ca un fir călăuzitor, care va duce și la alte descoperiri. Suntem, prin urmare, la începutul chestiunii.

Totuși, din ceeace s'a descoperit până acum și s'a adus la cunoștința presei, se desprinde adevărul, de care noi eram de mult convinși, că, în ciuda aparențelor înșelătoare, comunismul desfășoară în România o activitate plină de primejdii pentru viitorul țării și că, prin urmare, combaterea lui constitue o datorie dela care nici unui român nu-i este permis să se sustragă.

Pătruns de această datorie, ziarul „Universul" și „Liga Antirevizionistă Română" luptă pentru trezirea în români a sentimentului de solidaritate națională în fața primejdiei comune, luptă pentru a nu-i lăsa pe români să fie induși în eroare și ademeniți pe cărări întortochiate.

Din imboldul aceleiași datorii, atât „Universul", cât și „Liga Antirevizionistă Română", duc și vor duce o luptă fără preget și răgaz împotriva infiltrării otravei comuniste în corpul nostru național și social.

Cât de îndreptățită, cât de necesară și cât de salvatoare este această luptă, reiese pe deplin și din descoperirile făcute alaltăieri în calea Văcărești. Relevăm că din actele găsite — și sunt așa de numeroase aceste acte — se stabilesc legăturile continui și regulate ale comuniștilor dela noi cu organizațiile comuniste din diferite țări străine.

Se mai stabilește existența unei adevărate rețele comuniste, care se întinde atât în județele din vechiul regat, cât și în județele din provinciile alipite. Stăruim asupra faptului, așa cum reiese din actele pe care poliția noastră a pus mâna, că nu este vorba despre câțiva indivizi izolați, molipsiți de erezia comunistă, ci despre organizații comuniste în toată regula, organizații care întrețineau între ele și cu organizațiile similare din străinătate o corespondență activă. Publicarea acestei corespondențe va arăta și celor mai naivi sau neîncrezători cât de periculoasă pentru țară era și continuă a fi această mișcare comunistă.

Au mai fost descoperite cantități importante de broșuri, ziare și reviste comuniste. „Ajutorul Roșu", „Doftana Roșie", „Steagul Roșu"—iată unele din titlurile acestor publicațiuni.

Ceva mai mult, ceva aproape de necrezut. Până și comuniștii aflători, pe baza sentințelor de condamnare, în închisorile din țară, izbuteau să scoată acolo ziare de propagandă comunistă, pe care le trimiteau tovarășilor lor cari erau liberi. Le trimiteau ziare și le dedeau îndrumări pentru activitatea ce trebuiau să desfășoare.

Nu putem înșira aci tot ce s'a descoperit la comunistul Horvath, ci trimitem pe cititori la articolele de reportaj. Ținem doară să relevăm încă odată că primejdia comunistă la noi este, din nenorocire, o realitate și că ea impune o mai mare vigilență din partea autorităților și o mai serioasă strângere a rândurilor din partea românilor.

N. BATZARIA

Alt copil răpit de gangsteri in Statele-Unite

El este fiul unui mare hotelier din Chicago

Chicago, 4 (Rador).— Copilul Donald Horst, fiul în vârstă de doi ani al unui foarte bogat hotelier din Chicago, a fost răpit de gangsteri, sub privirile îngrozite ale mamei sale, pe când se juca cu alți copii, în grădina locuinței sale.

Câteva minute după răpire, familia Horst a fost înștiințată prin telefon că răpitorii nu vor elibera pe copil decât după plata unei răscumpărări de 5.000 de dolari.

COPILUL A FOST GASIT TEAFAR

Chicago, 4 (Rador).— Copilul Donald Horst, răpit eri de gangsteri, a fost regăsit azi. Copilul este teafăr.

Doi condamnați la moarte executați la Roma

Roma, 4 (Rador). — Doi condamnați la moarte au fost executați azi dimineață.

Unul este Calibro Spinate Nicola, care a asasinat o persoană și a ajutat la asasinarea altor două.

Al doilea este Prato Cardo, zis Giovani Gaigiu, care a ucis cu pietre o fată, după ce abuzase de ea.

Alt avion prăbușit in Anglia

ondra, 4 (Rador). — Un aparat al aviației militare britanice s'a prăbușit la Sutton Bridge, în comitatul Cambrigde.

Cele două persoane aflate pe bord au fost carbonizate.

Dela 1 Ianuarie și până astăzi, acesta este al 58-lea accident, iar numărul victimelor este de 81.

Cerceta și la jamboreea dela Amsterdam

Prăpădul ploilor in regiunea de sud a Ardealului

Oltul s'a revărsat in numeroase comune din jud. Ciuc. — Case dărâmate. — Grădini de zarzavat distruse de grindină. — Vite și păsări inecate

Brașov, 4 August

De câteva zile, în toată regiunea din partea de sud a Ardealului plouă într'una.

In jud. Ciuc a fost astăzi după amiază o rupere de nori. Ploaia a fost însoțită de grindină.

Grădinile de zarzavat precum și cele cu pomi au fost distruse. Clăile cu snopi de grâu au fost luate de șivoaiele repezi ale pâraele care vărsându-se în Olt, acesta s'a umflat croindu-și albia după bunul plac.

Timp de 5 ore, a fost un adevărat potop care a înspăimântat pe bieții locuitori. Apa Oltului a măturat tot ce a găsit în cale. Stivele cu lemne și scânduri, ce erau gata de transportat, au fost smulse și duse la mari depărtări. Casele au fost inundate, iar cele cu temelie mai slabă au fost dărâmate.

Multe vite au fost înnecate; deasemeni și păsările.

Comunele Ciunuleni, Frumoasa, Pauleni, Ciucsanlelic și Ciucsevysz au fost cele asupra cărora prăpădul s'a abătut cu mai multă furie.

Panica printre locuitori creștea odată cu apropierea nopții. Mamele plângeau disperate strângându-și la piept copiii cari nu mai știau unde să se ascundă. Bărbații căutau să-și scape avutul.

La fața locului au plecat reprezentanții autorităților spre a da ajutoare celor sinistrați.

Pagubele sunt foarte mari.

Comasarea proprietății țărănești

de A. CORTEANU

Legea pentru organizarea și încurajarea agriculturii, din Martie anul acesta, cuprinde în art. 9 procedura comasării proprietăților mai mici de zece hct. Din dispozițiunile acestui articol, se vede lămurit că legiuitorul n'a considerat concentrarea parcelelor ca o necesitate de ordin superior național, ci a privit-o ca o afacere de interes privat și a lăsat-o la bunăvoința și inițiativa părților interesate. Singura înlesnire adusă de lege, comasării, este că majoritatea proprietarilor poate impune minorității hotărirea de comasare. Operațiunea este în orice caz facultativă pentru majoritate.

Dacă ținem socoteală de greutățile de procedură pe care le prevede legea și de spiritul țăranului, conservator din obișnuință și din simplitate, lesne putem ghici că dispozițiunile legii privitoare la comasare nu vor avea nici o aplicație practică. Improprietărirea s'a făcut pe parcele depărtate unele de altele, pentru a corespunde dorinții țăranilor de a avea fiecare câte o bucățică din diferitele calități de pământ, pe care le avea moșia.

Acelaș spirit de egalitate între copărtași, care a domnit la împărțirea moșiilor, domnește și astăzi între țărani, așa că e prea puțin probabil că se vor găsi sate în care majoritatea să impue minorității comasarea. Presupunând însă că această prevedere a noastră n'ar fi exactă, și că satele se vor grăbi să-și comaseze proprietățile individuale răvășite, să vedem care ar fi rezultatul practic.

Dela improprietărire și până astăzi au trecut aproape 20 de ani. O generație nouă a luat locul celei care a fost improprietărită și loturile se găsesc astăzi împărțite cel puțin în trei. Comasarea n'ar mai putea deci reface loturile, adunând bucățile la un loc, căci ar trebui să țină socoteală de împărțirea loturilor prin moștenire. Prin comasarea între moștenitori, s'ar aduce fără îndoială o lămurire a raporturilor juridice dintre săteni, dar proprietatea pământului, rămânând tot împărțită în parcele fără valoare economică, agricultura țărănească ar rămâne și după comasare, în aceiași stare în care este și astăzi fără comasare. Cauza pentru care legiuitorul care și-a luat sarcina să „organizeze" și să „încurajeze" agricultura, s'a arătat așa de timid când a fost vorba de organizarea proprietății agricole, încât a lăsat-o la bunăvoința proprietarilor țărani, este de natură politică. Guvernanții noștri cred că țăranii s'ar opune la o reglementare a proprietății agricole.

Credința aceasta e foarte greșită. Țăranii s'ar opune, firește, la orice tulburare care nu le-ar aduce nici un avantaj, dar în schimb i-ar da de cheltuială și i-ar pune pe drumuri pe la judecătorie, pe la tribunal și pe la minister.

Organizarea și încurajarea agriculturii fără organizarea proprietății agricole nu se poate face. Țărănimea nu trebue considerată ca dușmana oricărui sistem de organizare a proprietății parcelare, dar trebue socotit că țăranul este și el om ca toți oamenii și că el nu va lăsa din mână ceia ce are, de cât dacă i se dă ceva mai bun în schimb. Organizarea proprietății agricole țărănești nu se poate face de cât cu sacrificii mari din partea statului. Atâta timp cât se va cere țăranului sacrificii de bani și de timp, ca să-și organizeze proprietatea, nu se va face nimic. Fără proprietate organizată în vederea scopului economic la care este ea destinată, nu putem avea agricultură, decât pe resturile din marea proprietate destinate să dispară și ele cu vremea.

D. inginer agronom Const. I. Ciulei își dă multă osteneală pentru a face să pătrundă în cercurile conducătoare agricole, și în mintea țăranilor, un sistem de comasare a proprietății parcelare țărănești prin cooperație. S'ar crea un tip special de cooperativă, cu scopul de a aduna într'un mănunchiu, proprietățile astăzi reșchirate în bucăți mici prin toate tarlalele și, odată adunate, să le înscrie într'o carte funduară ca loturi individuale. Să dea apoi îndrumări de bună cultură pe loturile astfel concentrate. Ceea ce este interesant în propunerea d-lui Ciulei, nu este organizarea cooperativei de comasare, ci alarma pe care o dă asupra primejdiei proprietății parcelare țărănești.

Soluția dată de d. Ciulei nu este mai bună de cât cea dată de legea de organizare și încurajare a agriculturii din Martie trecut. Concentrarea parcelelor mărunte în loturi de două trei hct. supuse și ele diviziunii prin partaj între moștenitori, este o operație care nu merită cheltuiala pe care ar cere-o. Ideia de a recurge la forma juridică a cooperativei pentru a da o bază legală comasării, pleacă dela aceeași prejudecată că țăranii nu văd cu ochi buni nici o atingere a proprietății lor. Dar după cum e sigur că fără un interes vădit și imediat țăranii nu se vor duce la judecătorul de ocol ca să constate hotărirea de comasare a majorității, tot așa de sigur este că ei nu se vor grăbi nici să facă societăți cooperative ca să-și comaseze pământul.

Tot ce rămâne, atât din dispozițiunile legii, relativ la comasare cât și din sistemele propuse de specialiști, este numai sentimentul că ceva trebue făcut pentru a preîntâmpina primejdia prăfuirii complecte a proprietății agricole, și deci a distrugerii avuției naționale pe care o reprezintă agricultura.

Ce trebue făcut? In orice caz nimic fără ca țăranii să fie atrași prin avantaje pozitive și imediate și fără ca exploatarea rațională să mai fie împiedicată de dreptul proprietarului parcelar.